

Književna poročila.

Mjesečnik pravnčkoga društva u Zagrebu prinaša v 2. let. broji naslednje razprave: Uredjenje vrednote (valute). — §§ 421. 427. k. p. Spisal dr. Mudrovčič. — Kako da se nedirajuc u temeljna načela, na kojih počiva u nas valjajuci gradjanski parbeni postupnik, isti postupnik preuredi, e da se poluči brži postupak u redovitih gradjanskih parnicah? Priobčil dr. M. Biščan. — Četrti medjunarodni kazniionički kongres u Petrogradu. Priobčil S. Kranjčić.

Das allgemeine deutsche Handelsgesetzbuch nebst den sich daran anschliessenden Reichsgesetzen. Herausgeg. von Dr. Carl Gareis und Otto Fuchsberger. Berlin, J. Guttentag, Verlagsbuchhandlung 1891. XII. + 1272.

Profesor Gareis iz Königsberga, znameniti učenjak in pisatelj v trgovskem, državnem in mednarodnem pravu, pa sodni svètnik Fuchsberger iz Bayreutha, ki je uže dal na svitlo praktično zbirko „Die Entscheidungen des Reichsoberhandelsgerichtes auf dem Gebiete des Handelsrechtes“, torej sloveč teoretikar in poznat praktikar sta se tu v delo združila in, kakor vse kaže, priredila sta komentar k trgovskemu zakonu, kateri bode lahko nadomestil vse dosedaj rabljene komentarje, kakor so Hahnov, Pucheltov, Kowalzigov, Makowerjev itd. Delo je jako obsežno in pretresa vso tvarino trgovskega prava, trgovski zakonik kot temelj, potem pa vse zraven spadajoče nemške zakone. Izdajatelja sta zbrala in vsprejela, kakor je videti, vse, kar se je dosedaj dognalo v trgovsko-pravni doktrini in praksi, tako da je njuno delo popolna slika sedanjega znanstvenega in pravosodnega stanja na polji trgovskega prava ter sorodnih tvarin. Zanimiva je uredba v tem komentarji. Najprvo nastopi posamezen zakonov člen. Za njim opozarja delo na materijalije zakona, na dotične opomnje v komisijskih zapisnikih. Pri vsakem členu nahajamo potem abecedno kazalo vsebine, to so tiste besede natolčnice, katere so vzete iz tako-imenovanih opomenj (Bemerkungen). Opomnje so namreč posamezne točke razlage k posameznim zakonovim določbam in stojé druga za drugo pod svojo številko za omenjenim abecednim kazalom. To kazalo pa pomaga dobiti tista mesta v komentarji, katera se tu ali tam bavijo z dotično točko v dogmatičnem, historičnem, pravoprimerjajočem ali kritičnem pogledu. Literatura stopi povsodi v veljavo in naznanjen je natanko vsak vir; tako so tudi judikati, zlasti nekedanjega državnega viš. trgovskega sodišča in sedanjega državnega sodišča, v prid obrnjeni. Vrhu tega pa se tudi po vsem delu jako poučno primerja s sorodnim zakonodavstvom, opozarja se n. pr. na posebnosti avstrijskega prava, zlasti gledé borz itd. Tu in tam naletimo pred kako skupino paragrafov na sistematski ekskurs o dotični snovi, redno se vrste pravnozgodovinske pripomnje in nasveti „de lege ferenda“. Delo je torej po osnovi in vsebini izvrstno, nekaj posebnega. Uzor, ki sta ga izdajatelja imela pred očmi, označila sta sama s temi-le krepkimi besedami: „Nach unserer Meinung soll ein Gesetzescommentar eine Brücke

sein zwischen Theorie und Praxis; er soll fungiren wie eine fliegende Colonne, welche aus der Reserve das Nöthige in die Reihe der Combatanten befördert, und thatsächlich halten die Commentare vielfach allein noch die Verbindung älterer Praktiker — vielbeschäftigte Anwälte, zu rascher Entscheidung gezwungener Richter und Anderer — mit der in der Literatur fließender Quelle der Erkenntniss des positiven Rechtes aufrecht; mindestens insoweit, als ihnen der Commentar den Weg weist und ebnet, weisen soll und ebenen soll zu den neuesten und einschlägigen Resultaten der fortschreitenden literarischen Bearbeitung unseres Rechtsstoffes“. — Ta uzor sta tudi dosegla.

Državni zakonik v slovenski izdaji 1890. (Konec.) Kos LXIV. Izdan in razposlan dne 20. decem. 1890. l. 222. Razglas finančnega ministerstva z dne 21. decembra 1890. l., s katerim se ustanavlja barva istósnim oznamenilom, ki jih je nameščati na tkaninah v prometu za vezeninsko plemeničenje. — Kos LXV. Izdan in razposlan dne 24. decembra 1890. l. 223. Cesarski patent z dne 25. decembra 1890. l. o sklicu deželnega zbora češkega. — Kos LXVI. Izdan in razposlan dne 28. decembra 1890. l. 224. Cesarski patent z dne 28. decembra 1890. l. o sklicu deželnega zbora tirolskega. — Kos LXVII. Izdan in razposlan dne 30. decembra 1890. l. 225. Razglas ministerstva za deželnoobran in ministerstva za finance z dne 14. decembra 1890. l., s katerim se razglašata najmovinska tarifa, ustanovljena na podstavi § 30. zakona o nastanjanju vojakov z dne 11. junija 1879. l. in veljavna za čas od dne 1. januarja 1891. l. do konca leta 1895., in pa uvrstitev občin v deset razredov te tarife. — Kos LXVIII. Izdan in razposlan dne 30. decembra 1890. l. 226. Trgovinska in plovstvena pogodba med Avstrijsko-Ogerskim in Egiptom z dne 16. avgusta 1890. l. (Sklenjena v Kahiri dne 16. avgusta 1890. l.) 227. Razglas ministerstev za trgovino in finance z dne 30. decembra 1890. l. da se je Egipt vsprejel v število tistih dežel, s katerih blagom naj se postopa s colno ugodnostjo. 228. Zakon z dne 28. decembra 1890. l. da naj država prevzame obrat po pristaniških kolejah tržaških. 229. Zakon z dne 28. decembra 1890. l. o podaljšanji veljavnosti zakonu z dne 17. junija 1887. l. (drž. zak. št. 81.), s katerim se izdajejo določila za napravo in obrat lokalnih železnic. — Kos LXIX. Izdan in razposlan dne 31. decembra 1890. l. 230. Ukaz ministerstev za finance in trgovino z dne 27. oktobra 1890. l. o izpremeni opomnje pri iskalnici „karbolova kislina“ v abecednem blagovnem spisku k colni tarifi. 231. Razglas vsega ministerstva z dne 21. decembra 1890. l. glede državnozborskega sklepa o cesarskem ukazu z dne 6. septembra 1890. l. (drž. zak. št. 172) o založbi stroškov, potrebnih vsled povodenj na Češkem, Dolenjem Avstrijskem, Sleškem in Predarelskem. 232. Razglas vsega ministerstva z dne 21. decembra 1890. l. glede državnozborskega sklepa o cesarskem ukazu z dne 10. novembra 1890. l. (drž. zak. št. 198), s katerim so se iz državnih sredstev podelile podpore se stisko zadetim krajem, v mejni grofiji moravski. 233. Zakon z dne 28. decembra 1890. l., s katerim se pooblašča vlada, da nadalje začasno vredi trgovinske zveze s Tur-

čijo in z Bolgarskim. 234. Zakon z dne 28. decembra 1890. I., s katerim se podaljšuje veljavnost zakonu z dne 31. marca 1875. I. (drž. zak. št. 52) o začasni oprostitvi od kolkov in pristojbin in pa o polajšilih v postopanju pri obravnavah, namerjajočih izbris malih knjižnih postavkov (v zemljiško knjigo upisanih dolgov).

Deželni zakonik za vojvodino Štajersko. Leto 1891. Kos I. Izdan in razposlan dne 7. januarija 1891. 1. Razglas c. kr. namestnika na Štajerskem z dne 15. decembra 1890, o Najvišem potrdilu sklepa deželnega zbora z dne 4. novembra 1890, o povišanji godbarine v krajni občini Premstätten pri Vasoldsberg-u za leto 1891., 1892. in 1893. 2. Razglas c. kr. namestnika na Štajerskem z dne 22. decembra 1890, o Najvišem potrdilu sklepov deželnega zbora z dne 28. in 31. oktobra 1890 o pobiranji višjih okrajnih doklad po okrajih Weiz za leto 1890., Cmurek za leto 1891., Birkfeld za leto 1890., Mariazell in Friedberg tudi za leto 1890. 3. Razglas c. kr. namestnika na Štajerskem z dne 22. decembra 1890, o Najvišem potrdilu sklepa štajerskega deželnega zbora z dne 12. decembra 1890, o dovoljenji za pobiranje davka po 3 kr. od vsakega goldinarja hišnine v mestni občini Mariborski za čas od 1. januarija 1891 do konca decembra 1896. 4. Razglas c. kr. namestnika na Štajerskem z dne 25. decembra 1890, o Najvišem potrdilu sklepov štajerskega deželnega zbora z dne 30. in 28. oktobra 1890, o pobiranji višjih občinskih doklad po občinah Eisenerz in Mürzsteg. 5. Razglas c. kr. namestnika na Štajerskem dne 26. decembra 1890, o Najvišem potrdilu sklepov deželnega zbora z dne 28. oktobra, 4. in 6. novembra 1890, o pobiranji višjih okrajnih oziroma občinskih doklad v okraji Liezen za leto 1890., Murava za leti 1890 in 1891., Ščavnica za leto 1891., in v občinah Stadl za leti 1890. in 1891. Mürzzuschlag za leto 1890., Prevorje za leto 1890. in v Št. Petru n. O. za leto 1891. 6. Razglas c. kr. namestnika na Štajerskem z dne 23. decembra 1890, o povračilu za poldansko hrano, katera gre vojakom na prehodu. — Kos II. Izdan in razposlan dne 13. januarija 1891. 7. Postava z dne 19. decembra 1890, veljavna za vojvodino Štajersko, s katero se preminja § 4. postave z dne 15. decembra 1871, dež. zak št 1 de 1872, obsegajoče določila o uredbi policijske odprave in odgonstva, pridržana deželnim postavam po državni postavi z dne 27. julija 1871, št. 88 drž. zak. 8. Razglas c. kr. namestnika na Štajerskem z dne 28. decembra 1890, o Najvišem potrdilu sklepa deželnega zbora z dne 8. novembra 1890, o pobiranji višjih občinskih doklad v krajni občini Reichsstrasse za leto 1891. 9. Razglas c. kr. namestnika na Štajerskem z dne 31. decembra 1890, o oskrbnini javnih bolniških zavodov. 10. Razglas c. kr. namestnika na Štajerskem z dne 4. januarija 1891, o Najvišem potrdilu sklepa deželnega zbora z dne 17. novembra 1890, o povišanji godbarine v občini Stallhofen za leto 1891., 1892. in 1893. — Kos III. Izdan in razposlan dne 23. januarija 1891. 11. Razglas c. kr. namestnika na Štajerskem z dne 8. jan. 1891, o Najvišem potrdilu sklepa deželnega zbora z dne 20. novembra 1890, o pobiranji porabnega davka po 30 kr. od vsakega hektolitra piva in po 24 kr. od vsakega hektolitra in vsake stopnje spirita v mestni

občini Slovenski Bistrici za leto 1891., 1892. in 1893. 12. Razglas c. kr. namestnika na Štajerskem z dne 11. jan. 1891, o Najvišem potrdilu sklepa štajerskega deželnega zbora z dne 17. novembra 1890, o pobiranji naklade po 20 kr. od vsakega hektolitra iztočenega piva v tržni občini Aussee za leto 1890., 1891., 1892., 1893. in 1894. 13. Razglas c. kr. namestnika na Štajerskem z dne 12. januarija 1891, o Najvišem potrdilu sklepa štajerskega deželnega zbora z dne 20. novembra 1890, o dokladah in samostojnih davkih potrebnih za deželni zaklad leta 1891., in o porabi dela deželnega premoženja, potrebnega za izpeljavo tega sklepa. 14. Razglas c. kr. namestnika na Štajerskem z dne 12. jan. 1891, o Najvišem potrdilu deželnega zbora z dne 17. in 20. novembra 1890, o pobiranji viših občinskih doklad po tržnih občinah Trofaiach, Mürrzusschlag in Ivnicia za leto 1891., in v občini Hieflau za leto 1890. 15. Razglas c. kr. namestnika na Štajerskem z dne 12. januarija 1891, o Najvišem potrdilu sklepov štajerskega deželnega zbora z dne 17. novembra 1890 in 40% doklade v okraju St. Gallen za leto 1891. 16. Razglas c. kr. namestnika na Štajerskem z dne 12. januarija 1891, o Najvišem potrdilu sklepa štajerskega deželnega zbora z dne 31. oktobra 1890, o pobiranji samostojne doklade enake 20%nej dokladi od užitnine, od mesa, ki se prinaša iz občin izven mestnega okoliša Ptujskega v mesto za porabo. 17. Razglas c. kr. namestnika na Štajerskem z dne 15. januarija 1891, o Najvišem potrdilu sklepa deželnega zbora z dne 19. novembra 1890, o pobiranji 70%tne občinske doklade od vseh neposrednih cesarskih davkov in državnih doklad v krajni občini Oberwölz in vrhu tega o pobiranji doklade po 30%tov od vseh neposrednih davkov in državnih doklad, katere se plačujejo za hišna posestva ležeča v mestu Oberwölz, za obrtniška podjetja in od dohodkov krajnih prebivalcev razven zemljiškega davka, za leto 1891. — Kos IV. Izdan in razposlan dne 9. februarja 1871. 18. Postava z dne 10. januarija 1891, veljavna za vojvodino Štajersko, s katero se preminja § 25. deželne postave z dne 9. prosinca 1870, dež. zak. št. 20, o kompetenci in o postopku zastran javnih neernarnih cest in potov. 19. Postava z dne 26. jan. 1891, veljavna za vojvodino Štajersko, o ustanovljenji opravilne doklade za vodje enorazrednih javnih ljudskih šol. (Dalje prihodnjič.)

Razne vesti.

V Ljubljani, dne 15. marcija 1891.

— (Deželnemu sodišču Ljubljanskemu predsednik, Fran Kočevar) odlikovan je po Najvišjem ukrepu Nj. Veličastva cesarja z dne 11. t. m. z vitežkim križem Leopoldovega redú. Tukajšnji pravosodni uradniki poklonili so se tem povodom dne 15. t. m. odlikovanemu predsedniku in njim na čelu je višjesod. svetnik A. Levičnik izrazil mu občo radost ter voščila k tej izredni priliki. Med drugimi je hitelo odlikovancu čestitat tudi društvo „Pravnik“ po svojem načelniku, dru. Papeži. „Slov. Pravnik“ pa rádosten zabelezuje to odlikova-